ผลการดำเนินงาน รอบ 6 เดือน
(ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ปีงบประมาณ พ.ศ.2565

เมษายน 2565

คำนำ

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ.2548 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2552 ขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงด้วยการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง ด้วยการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของโครงการหลวง เพื่อให้โครงการหลวงดำรงอยู่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน และนำคุณค่าขององค์ความรู้และแนวทางของโครงการหลวง ขยายผลไปยังพื้นที่สูงอื่นๆ ให้ครอบคลุม 20 จังหวัดของประเทศไทย โดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมและภูมินิเวศของแต่ละพื้นที่ที่ประสบปัญหาความยากจน พื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกล และขาดโอกาสเข้าถึงการรับบริการจากภาครัฐ เป็นหน่วยงานเดียวที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานเฉพาะอยู่บนพื้นที่สูงของประเทศ นอกจากนี้ ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้โครงการหลวงและโครงการพระราชดำริ ความรู้ด้านการเกษตร และความหลากหลายชีวภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ได้รับงบประมาณจัดสรรจากรัฐบาล จำนวน 429.2904 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และได้รับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 36.40 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมบนพื้นที่สูง โดยในรอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2564 – มีนาคม 2565) มีผลการเบิกจ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรวมผูกพันสัญญา เป็นเงิน 225.1397 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.35 ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 54.61 ของแผนปฏิบัติการประจำปี

เมษายน 2565

สารบัญ

ผลการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ผลการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง รอบ 6 เดือน	1
ตารางแสดงผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ	2
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2564 – มีนาคม 2565)	
ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการ รอบ 6 เดือน	3
ผลการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาสำคัญของ กษ.	4
ผลการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง	6
1. ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	6
2. ด้านการสนับสนุนงานโครงการหลวงเพื่อเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้และผลสำเร็จของงานโครงการหลวง	9
3. ด้านการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้	12
ผลการดำเนินงานด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวง	18
เพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง	
ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร	22
การกำกับกิจการที่ดีการดำเนินงานสนับสนุนการกำกับกิจการของคณะกรรมการ	26
คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน	
การดำเนินงานระยะต่อไปของ สวพส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565	26

ผลการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (สวพส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ.2548 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2552 ขับเคลื่อนการทำงานด้วย “การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง” อันเป็นโครงการต้นแบบของการพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับพื้นที่สูง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงริเริ่ม โดยการจัดตั้งโครงการหลวงขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 มีเป้าหมายเพื่อมนุษยธรรม ช่วยชาวเขา ช่วยชาวเรา ช่วยชาวโลก ปัจจุบัน สวพส. ดำเนินการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างเหมาะสมกับภูมิสังคม ปัญหา และความต้องการของชุมชน ด้วยการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ภายใต้การกระบวนการมีส่วนร่วมที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความอยู่ดีมีสุข มีพันธกิจ 3 ประการ คือ 1) ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวงเพื่อให้โครงการหลวงเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน 2) ขยายผลความสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อพัฒนาและยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกล ทุรกันดาร ตามแนวทางโครงการหลวง และ 3) พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเผยแพร่และเรียนรู้ทางการเกษตร พระราชกรณียกิจ ศาสตร์พระราชา งานโครงการหลวง การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และการให้บริการสังคม

ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สวพส. ดำเนินงานภายใต้แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ.2563 – 2570) เน้นพัฒนาและยกระดับเป็นองค์การสมรรถนะสูง ทันสมัย มีคุณภาพด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการวิจัย พัฒนา การเรียนรู้ศาสตร์พระราชและการพัฒนาพื้นที่สูง การเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยในปีงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน 429.2904 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานตามภารกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามที่ได้กล่าวข้างต้น และได้รับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 36.40 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมบนพื้นที่สูง รวมเป็นกรอบงบประมาณทั้งสิ้น 465.6904 ล้านบาท โดยในรอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2564 – มีนาคม 2565) มีผลการเบิกจ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรวมผูกพันสัญญา เป็นเงิน 225.1397 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.35 ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 54.61 ของแผนปฏิบัติการประจำปี

ตารางแสดงผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2564 – มีนาคม 2565)

การยุทธ์/แผนงาน	ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน (ร้อยละ)
กลยุทธ์ที่ 1 การสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง 1. การวิจัยบนพื้นที่สูง 2. การสนับสนุนงานโครงการหลวง 3. การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ 4. งานสนับสนุนงานพัฒนาเครือข่ายการวิจัยและพัฒนากับนานาชาติ	38.25	58.45
กลยุทธ์ที่ 2 การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง 1. โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพบนฐานความรู้ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง 2. โครงการเกษตรบนพื้นที่สูงได้รับการพัฒนาแบบโครงการหลวง	56.21	60.29
กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและบริหารองค์กร 1. การบริหารและพัฒนาองค์กร 2. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	54.88	45.10
รวม	**48.35**	**54.61**

ผลการดำเนินงาน
ตามเป้าหมายการให้บริการในรอบ 6 เดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

40,253 ราย

ร้อยละ 50.95

เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง

906 ราย

ร้อยละ 50

เกษตรกรที่ยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง

6,012 ราย

ร้อยละ 68.32

เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพบนฐานความรู้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง

628,343 ราย

ร้อยละ 81.60

ผู้ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ โครงการหลวง โครงการพระราชดำริและการให้บริการทางสังคม

3 เครือข่าย

ร้อยละ 100

เครือข่ายความร่วมมือด้านการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ผ่านขั้นตอนการประเมินตนเองที่ 452.32 คะแนน

ร้อยละ 70

องค์กรผ่านเกณฑ์คุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0)

ผลการดำเนินงาน
เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาสำคัญของ กษ.

1. การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร

สวพส. พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงแก่เกษตรกรบนพื้นที่สูง 40,253 ราย ในพื้นที่ดำเนินงาน 44 แห่ง เพื่อยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน โดยพัฒนาอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตรแก่เกษตรกรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ โดยใช้ข้อมูลจากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง แผนชุมชน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริม พร้อมทั้งส่งเสริมการจำหน่ายผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ตลาดโครงการหลวง ตลาดข้อตกลง ตลาดท้องถิ่น ตลาดอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตลาดออนไลน์ และบริโภคในครัวเรือน สร้างรายได้ให้เกษตรกรบนพื้นที่สูง จำนวน 3,718 ครัวเรือน มูลค่า 279.55 ล้านบาท คิดเป็นรายได้เฉลี่ย 75,189.43 บาท/ครัวเรือน ทั้งนี้ เป็นรายได้จากสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP และเกษตรอินทรีย์) คิดเป็นมูลค่า 91.19 ล้านบาท และได้มีการพัฒนาระบบบันทึกการตรวจประเมินภายในระบบการเพาะปลูกที่ดี เพื่อนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการบันทึกการตรวจประเมินการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ผ่าน Mobile Application และแสดงผลข้อมูลแปลงที่ได้รับการประเมินแต่ละปี

2. การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

ดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) เพื่อแบ่งแยกพื้นที่ป่า พื้นที่ทำกินให้มีความชัดเจน รวมถึงกำหนดแนวทาง มาตรการ และข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ถูกต้องและเหมาะสมตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใน 28 ชุมชน 4,175 แปลง แบ่งเป็นพื้นที่ทำกิน 42,636.12 ไร่ พื้นที่ป่า 45,901.93 ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัย 1,702.68 ไร่ ส่งเสริมให้เกษตรกรบนพื้นที่สูงใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตร ผลิตสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้เกษตรกรจัดทำกองปุ๋ยหมัก 340 ตัน จากเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรเพื่อลดการเผา รวมถึงสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ที่แก้ไขปัญหาคุณภาพการผลิตและการตลาดภายใต้หลักการ BCG Economy Model และการวิจัยการใช้ประโยชน์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง ยกระดับพืชท้องถิ่นเป็นพืชเศรษฐกิจ 24 โครงการ ทั้งนี้ ส่งเสริมให้ชุมชนตื่นตัวและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยลดกิจกรรมการดำรงชีวิตที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาไปสู่สังคมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ รวมทั้งสร้างขีดความสามารถการบริหารจัดการชุมชน ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยได้รับการรับรองมาตรฐานจากศูนย์วิจัยตรวจประเมินและให้การรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 8 ชุมชน

3. การยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเองเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในระดับเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ในการกระจายสินค้า เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมของสถาบันเกษตรกร มีสถาบันเกษตรกร 99 แห่ง สมาชิก 3,786 คน เงินทุนดำเนินงาน 28.18 ล้านบาท ประกอบด้วย สหกรณ์ 12 แห่ง กลุ่มเตรียมสหกรณ์ 7 แห่ง วิสาหกิจชุมชน 51 แห่ง และกลุ่มพึ่งตนเอง 29 แห่ง พัฒนาเกษตรกรและยกระดับให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง 906 ราย ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ยึดหลักระเบิดจากข้างใน สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ชุมชนสามารถร่วมคิด วิเคราะห์ วางแผน และขับเคลื่อนการพัฒนาร่วมกับ สวพส. และหน่วยงานต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 มีการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาชุมชน (Master Plan) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) จำนวน 616 กลุ่มบ้านในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อเป็นแผนแม่บทฯ รายกลุ่มบ้านสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงานต่างๆ รวมถึงพัฒนาเกษตรรุ่นใหม่ในรูปแบบการพัฒนากลุ่มเยาวชน 5 กลุ่ม ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 5 แห่ง เพื่อเป็น Young Smart Farmer

4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

สำรวจความต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ใน 44 พื้นที่ เพื่อพิจารณาความสำคัญและเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในวาแผนให้การสนับสนุน โดยใช้ระบบ GIS Portal เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาและจัดเก็บข้อมูล สนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก 105 แห่ง ในชุมชนเป้าหมาย 59 ชุมชน เพื่อรองรับผลกระทบจากภัยแล้งบนพื้นที่สูง ในรูปแบบของการพัฒนาแหล่งน้ำในแต่ละชุมชน เช่น ฝายชะลอน้ำ ฝายเก็บน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบกักเก็บน้ำ (ถังเก็บน้ำและบ่อขุดปูพลาสติก) และระบบกระจายน้ำ ด้วยการมีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานร่วมบูรณาการในพื้นที่ ปรับปรุงโรงคัดบรรจุในพื้นที่ดำเนินงาน รวมทั้งดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่นำร่องการจัดการผลิตผล/สินค้าด้วยตลาดออนไลน์ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 3 แห่ง ได้แก่ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้า สบเมย และถ้ำเวียงแก สนับสนุนการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มหัตถกรรมผ่านแฟลตฟอร์ม Facebook Page “หัตถกรรมหลังเขาชนเผ่าดาราอั้ง” และ “หัตถกรรมชนเผ่าบ้านผาลาย” ตลาดออนไลน์ภายใต้แบรนด์ น้ำ 3 สาย by ห้วยเป้า สร้างรายได้ให้เกษตรกรมูลค่ากว่า 200,000 บาท และทดสอบจำหน่ายผลผลิตผ่านแพลตฟอร์ม FARM-TO นอกจากนี้ ยังพัฒนาต้นแบบการใช้

ข้อมูลจาก IoT เพื่อเกษตรแม่นยำ และพัฒนาชุมชนต้นแบบ “การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล” ที่เน้นการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการบนพื้นที่สูง ในพื้นที่ดำเนินงานของ สวพส. 5 พื้นที่ (บ้านปางหินฝน บ้านป่าบงงามบน บ้านนาหมัน บ้านสว่าง และอุทยานหลวงราชพฤกษ์)

ผลการดำเนินงาน
ด้านการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง

1. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

2. การสนับสนุนงานโครงการหลวงเป็นแหล่งเรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้และผลสำเร็จงานโครงการหลวง

3. การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้

ดำเนินงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม พันธุ์พืชและสัตว์ หรือองค์ความรู้ใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการหลวงและการพัฒนาพื้นที่สูง และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เพื่อนำงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่โครงการหลวงและพื้นที่สูงอย่างกว้างขวาง โดยการยกระดับงานโครงการหลวงให้เป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงที่มีความสมดุลทุกมิติ ร่วมบูรณาการกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไปสู่การสร้างรายได้ของชุมชน พร้อมทั้งสร้างชุมชนต้นแบบด้านการพัฒนาพื้นที่สูง สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน และพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ ในรอบ 6 เดือน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ จำนวน 24 โครงการหลัก 29 โครงการย่อย เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนบนพื้นที่สูงในประเด็นที่เกี่ยวกับ (1) การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและสัตว์ที่มีศักยภาพบนพื้นที่สูงที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรและตลาด (2) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพของผู้นำและองค์กรชุมชน และการต่อยอดภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (3) การแก้ไขปัญหา ฟื้นฟู อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างแหล่งอาหารชุมชน (Food bank) และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอดจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชนและเชิงพาณิชย์ มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1.1 วิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการพัฒนาอาชีพแบบแม่นยำบนพื้นที่สูง โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนต้นแบบโครงการหลวง ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (SDGs) ศึกษาและพัฒนากระบวนการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับภูมิสังคมและรองรับการเปลี่ยนแปลงบนพื้นที่สูงในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงจังหวัดน่าน 3 แห่ง จำนวน 5 ชุมชน โดยประเมินทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของเกษตรกรในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ มาใช้ในการสื่อสาร การเข้าถึงแหล่งความรู้ การสร้างช่องทางตลาดผ่านระบบออนไลน์ และการเชื่อมโยงกับเครือข่ายการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และศึกษาพัฒนากระบวนการพัฒนาผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูงชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ม้ง คนไทยพื้นเมือง อาข่า และเมี่ยน จำนวน 23 ราย ใน 9 พื้นที่ (โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าแป๋ ปางมะโอ ปางหินฝน ปางแดงใน คลองลาน วาวี ขุนสถาน บ่อเกลือ และแม่จริม) ในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง

1.2 วิจัยการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่สูง โดยศึกษาวิจัยและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่สูงในระบบ Smart farming เช่น ระบบการให้น้ำ/ปุ๋ย ระบบติดตามข้อมูลภูมิอากาศ ร่วมกับบุคลากรของ Taiwan ICDF วิจัยพันธุ์และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตแบบประณีตสำหรับไม้ผลเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง เช่น เสาวรสหวาน องุ่นพันธุ์ไชน์มัสแคท องุ่นพันธุ์สกาล็อตต้า บลูเบอร์รี่ พัฒนารูปแบบการเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานที่เหมาะสมกับบริบทบนพื้นที่สูง โดยเพิ่มระบบการขยายพันธุ์สัตว์ปีก (ไก่กระดูกดำ) และสุกรบนพื้นที่สูง วิจัยการจัดการธาตุอาหารแบบแม่นยำสำหรับพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง วิจัยสารชีวภัณฑ์และชุดทดสอบสารเคมีเกษตรเพื่อสนับสนุนการยกระดับระบบพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง มีต้นแบบชีวภัณฑ์ 6 รายการ ได้แก่ (1) ชีวภัณฑ์ชนิดผงที่ผลิตจากแบคทีเรีย Leucobacter chromiireducens ป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าของอะโวคาโด (2) ชีวภัณฑ์ชนิดผงที่ผลิตจากแบคทีเรีย Leucobacter chromiireducens ป้องกันกำจัดโรคลำต้นเน่าของอะโวคาโด (3) ชีวภัณฑ์ชนิดน้ำที่ผลิตจากสารสกัดสะระเหน่กำจัดวัชพืช (4) ชีวภัณฑ์ชนิดผงที่ผลิตจากรา Metarhizium anisopliae กำจัดหนอน (5) ชีวภัณฑ์ชนิดผงที่ผลิตจากรา Beauveria bassiana กำจัดเพลี้ย (6) ชีวภัณฑ์ชนิดผงที่ผลิตจากจากแบคทีเรีย Bacillus amyloliquefaciens ป้องกันโรคผลเน่าของผักผล และพัฒนาชุดทดสอบสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชกลุ่ม Neonicotinoids ในผลิตผลเกษตร 1 รายการ รวมถึงการศึกษาและทดสอบต้นแบบระบบตลาดออนไลน์และโลจิสติกส์สินค้าเกษตร สำหรับกลุ่มเกษตรกรบนพื้นที่สูงใน 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสบเมย ปางแดงใน และแม่สามแลบ

1.3 วิจัยและพัฒนากัญชงและพืชสกุล Cannabis เป็นพืชเศรษฐกิจและพืชทางเลือกใหม่บนพื้นที่สูง ภายใต้การดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนากัญชงเป็นพืชเศรษฐกิจและพืชทางเลือกใหม่บนพื้นที่สูง โดยปรับปรุงพันธุ์กัญชง THC ต่ำที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ตามความต้องการของตลาด พัฒนากระบวนการผลิตกัญชงสำหรับใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ศึกษานำร่องกระบวนการผลิตเมล็ดกัญชงสำหรับการบริโภคในพื้นที่โครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง พัฒนากระบวนการ

ผลิตเครื่องแต่งกายทหาร และพัฒนากระบวนการแปรรูปเส้นด้ายกัญชงผสมเส้นใยอื่นๆ เพื่อใช้ในงานหัตถกรรมและอุตสาหกรรม และโครงการวิจัยและพัฒนาพืชสกุล Cannabis บนพื้นที่สูง

1.4 วิจัยพันธุ์พืชอาหารและพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่า โดยวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ข้าวพันธุ์ท้องถิ่นบนพื้นที่สูง ธัญพืชและพืชตระกูลถั่ว เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและสร้างรายได้ คัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์พืชผัก ได้แก่ พันธุ์กะหล่ำปลี ผักกาดขาวปลี ปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากมันเทศญี่ปุ่น คัดเลือกสายพันธุ์กาแฟที่มีคุณภาพสูงและรูปแบบการปลูกและการแปรรูปที่เหมาะสม

1.5 วิจัยและพัฒนาเชิงบูรณาการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง โดยศึกษาเทคโนโลยีการฟื้นฟูคุณภาพดินบนพื้นที่สูงที่ช่วยลดก๊าซเรือนกระจกและสารพิษปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม วิจัยผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่สำคัญบนพื้นที่สูงเพื่อการปรับปรุงดินและเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในดิน และพัฒนากระบวนการจัดการขยะโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชนบนพื้นที่สูง ด้วยการสำรวจและสุ่มเก็บตัวอย่างขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดภายในชุมชน ด้วยวิธี Quartering ในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน 6 แห่ง และในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 4 แห่ง

1.6 วิจัยเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มจากพืชท้องถิ่นบนพื้นที่สูง โดยศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเห็ดป่าไมคอร์ไรซากินได้ (เห็ดตับเต่าและเห็ดเผาะ) ร่วมกับการปลูกไม้ท้องถิ่นไม้ป่าและพืชเศรษฐกิจเพื่อฟื้นฟูป่าไม้สร้างแหล่งอาหารและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน และศึกษาวิธีการขยายพันธุ์การปลูกและการเขตกรรมเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์พืชหายาก/ใกล้สูญหายที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เช่น น้อยหน่าเครือ ตีนฮุ้งดอย มะเขาควาย ฝ้าย รวมถึงได้ดำเนินการคุ้มครองสมุนไพรพื้นที่เขตอนุรักษ์สมุนไพรและถิ่นกำเนิด ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ของชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ หมู่ที่ 18 ต.ท่าก๊อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย (ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น) ครอบคลุมพื้นที่ 215 ไร่ มีพืชสมุนไพรสำคัญ 162 ชนิด ได้รับการประกาศเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2564 และได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเพื่อคุ้มครองสมุนไพรในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ปี 2565 จำนวน 435,120 บาท

การยื่นขอจดทะเบียน จดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญา ในรอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สวพส. ยื่นขอจดทะเบียนและจดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้จากงานวิจัย จำนวน 2 รายการ ได้แก่ คู่มือการปลูกมันเทศญี่ปุ่น (ลิขสิทธิ์) และส่วนผสมสารล่อดึงดูดเพลี้ยไฟ (อนุสิทธิบัตร)

2. ด้านการสนับสนุนงานโครงการหลวงเพื่อเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้และผลสำเร็จของงานโครงการหลวง

สวพส. ดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวงเพื่อยกระดับเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนและองค์ความรู้ต่างๆ พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้และเผยงานโครงการหลวงทั้งในระดับประเทศและนานาชาติโดย

2.1 สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวงเพื่อยกระดับเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้

สนับสนุนการพัฒนาและยกระดับโครงการหลวงสู่สถาบันการเรียนรู้โครงการหลวง ร่วมกับการสนับสนุนการเรียนรู้องค์ความรู้โครงการหลวง ทั้งด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาสถานีและศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 39 แห่ง ใน 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ตาก แม่ฮ่องสอน ลำพูน และพะเยา ภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 6 ปี (พ.ศ.2560 – 2565) ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 ให้เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ในรอบ 6 เดือน มีเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้โครงการหลวง จำนวน 16,910 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.4 ของเป้าหมาย

สนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลอตอเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 66.86 ทั้งด้านงานวิจัยและพัฒนารวม 13 โครงการ เป็นด้านการวิจัย 4 โครงการ (การใช้ประโยชน์พืชท้องถิ่น 120 ชนิด การทดสอบพันธุ์ข้าวบ้านวะเบยเด การทดสอบพันธุ์กระเทียมใน 3 ชุมชน การจัดการขยะในชุมชนบ้านห้วยโป่ง 39 ครัวเรือน) และด้านการพัฒนา 9 โครงการ เช่น สนับสนุนการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน 7 แห่ง และสุกรในโรงเรียน 2 แห่ง กิจกรรมจิตอาสาเครือข่ายเยาวชนต้านยาเสพติด 12 ชุมชน สนับสนุนกลุ่มแปรรูปหัตถกรรม 2 กลุ่ม

นอกจากนี้ สนับสนุนการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ประจำปีงบประมาณ 2565” โดยพลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง เป็นประธาน โดยมีหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกว่า 30 หน่วยงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากมูลนิธิโครงการหลวง สวพส. กระทรวง และกรม ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงประจำปี เพื่อเป็นกรอบดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการบูรณาการแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนบนพื้นที่สูง มีกรอบทิศทางการพัฒนาภายใต้แผนกลยุทธ์มูลนิธิโครงการหลวง ในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2570 ซึ่งแผนปฏิบัติการครั้งนี้ มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป้าหมายขององค์การสหประชาชาติ หรือ SDGs และสอดรับกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

2.2 ส่งเสริมการเรียนรู้และเผยแพร่งานโครงการหลวงในระดับประเทศและนานาชาติ

การพัฒนาพื้นที่สูงของโครงการหลวงเป็นรูปแบบของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาความอดยากและยากจน การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาด้านสังคม ยาเสพติด และความเหลื่อมล้ำและเข้าไม่ถึงบริการพื้นฐานของรัฐ เป็นต้น สวพส. จึงร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวงส่งเสริมการเรียนรู้และเผยงานโครงการ ดังนี้

เผยแพร่องค์ความรู้และและผลสำเร็จของโครงการหลวงด้านการพัฒนาพื้นที่สูงในระดับนานาชาติ โดย (1) ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวงจัดนิทรรศการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการหลวงในงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มนานาชาติ FOODEX JAPAN 2022 ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 8 – 11 มีนาคม 2565 มีผู้ลงทะเบียนเข้าชมกว่า 33,000 ราย (2) ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวงและสำนักงาน ปปส. จัดกิจกรรมคู่ขนานรูปแบบออนไลน์ในหัวข้อ “Youth Vaccination: Equipping to Build Youth’s Life Immunity to Cope with Changes and Risky Behaviour” (การสร้างภูมิให้แก่เยาวชน เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมเสี่ยง) ในห้วงการประชุมคณะกรรมาธิการยาเสพติด (CND) สมัยที่ 65 โดยพลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง กล่าวอภิปรายในรูปแบบออนไลน์ ร่วมกับผู้นำเยาวชนเกษตรโครงการหลวง จากสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลอตอ รวมทั้งผู้นำเยาวชนเกษตรจากโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงบ้านแม่แฮหลวง สวพส. ถ่ายทอดสดผ่านระบบ VDO Conference ไปยังผู้ร่วมประชุม CND สมัยที่ 65 ทั่วโลก

เสริมสร้างศักยภาพด้านการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงและสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุลกับต่างประเทศ โดยดำเนินการคัดเลือกผู้นำเยาวชนเกษตร จำนวน 7 ราย (เยาวชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และเยาวชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สวพส.) เข้าร่วมโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น (JAEC) ณ ประเทศญี่ปุ่น จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวางแผนการผลิตพืช การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช และการบริหารจัดการฟาร์มตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย โดยผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม – 1 เมษายน 2565 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งหลวง แม่แฮ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สลอง และห้วยก้างปลา และคัดเลือกบุคลากร สวพส. เข้าร่วมหลักสูตรอบรม/โครงการขององค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization-APO) 6 ราย 6 หลักสูตร

2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนา และเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

ในรอบ 6 เดือน สวพส. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการเรียนรู้ การวิจัย และการพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ได้แก่

- **ความร่วมมือทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์กับองค์การสวนพฤกษศาสตร์** สนับสนุน ส่งเสริม และร่วมมือทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อต่อยอดการอนุรักษ์ การวิจัย และการนำทรัพยากรพันธุ์พืชมาใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมและเชิงพาณิชย์อย่างยั่งยืน ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และพัฒนาบุคลากร เพื่อการวิจัย การอนุรักษ์ รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพ
- **ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านการศึกษาวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการวิจัยกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)** เพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน
- **ความร่วมมือเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์บนพื้นที่สูง การวิจัยและพัฒนาพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง (กาแฟ กัญชง) และการวิจัยและพัฒนาเกษตรปลอดภัยบนพื้นที่สูง (GAP/ Organic) กับกรมวิชาการเกษตร**
- **ความร่วมมือทางวิชาการในการวิจัยและพัฒนากัญชงและกัญชาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์ทางการแพทย์กับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์** ตลอดจนผลักดันและยกระดับพืชกัญชา และกัญชงให้เป็นพืชเศรษฐกิจ สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่เกษตรกร และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
- **ความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาการปลูกและสารสกัดจาก พืชกัญชา และกัญชง เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมและประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือกกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี วิสาหกิจชุมชนศิริกันยา บริษัท 420 ประเทศไทย จำกัด และบริษัท เอฟ โอ ดี จำกัด** ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเกษตร สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพ เพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ต่างๆ ในแต่ละภาคของประเทศไทย โดยมีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยให้กว้างขวางและเกิดประโยชน์กับชุมชนในพื้นที่
- **ความร่วมมือทางวิชาการและวิจัยด้านกัญชง กัญชา และพืชสมุนไพรเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชศาสตร์ และการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยพายัพ** ส่งเสริมให้กัญชงและกัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจ ช่วยยกระดับเพื่อเพิ่มรายได้และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้เกษตรกร ตลอดจนสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้กับประชนชน และนำมาเป็นส่วนประกอบในทางการแพทย์ โดยความร่วมมือกันเป็นภาคี ร่วมศึกษา วิจัยและพัฒนา องค์ความรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งการปลูกคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม โดยมีรูปแบบกระบวนการพัฒนาให้ครบวงจร
- **ความร่วมมือเพื่อประสานความร่วมมือและบูรณาการองค์ความรู้ในด้านวิชาการและการให้บริการวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่** เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ให้บริการวิชาการและการพัฒนาทางด้านการบริหารจัดการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้อมูลและจัดกิจกรรม เพื่อให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป

- **ความร่วมมือด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกของชุมชนในพื้นที่สูงเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)** เพื่อสนับสนุนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก โดยมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในเรื่องก๊าซเรือนกระจกลดโลกร้อน และวิธีการประเมินการปล่อยและการดูดกลับของก๊าซเรือนกระจกบนพื้นที่สูง พร้อมทั้งนำองค์ความรู้ไปส่งเสริมและสนับสนุนแก่สังคม ชุมชน และหน่วยงานที่มีส่วนร่วมต่างๆ เพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

3. ด้านการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้

สวพส. บริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ โครงการตามแนวพระราชดำริ โครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการเกษตร และด้านศิลปและวัฒนธรรม รวมทั้งให้บริการสังคม โดยได้พัฒนาและยกระดับการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ที่มีคุณค่า สวยงาม มีมาตรฐานและทันสมัย ในรอบ 6 เดือน ได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ปรับปรุงภูมิทัศน์ของพื้นที่ให้สวยงามด้วยพรรณไม้กลุ่มต่างๆ รวบรวมพรรณไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้ยังคงสร้างความเชื่อมั่นและให้บริการแก่ผู้เข้าเรียนรู้และเข้าชมภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19) ใน 49 แหล่งเรียนรู้ ได้มากถึง 628,343 ราย ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาและเพิ่มช่องทางส่งเสริมการเรียนรู้และให้บริการ มีสัดส่วนของผู้ที่ได้รับการเผยแพร่และถ่ายทอดข้อมูลความรู้ผ่านอุทยานหลวงราชพฤกษ์ต่อจำนวนผู้เข้ารับบริการอุทยานหลวงราชพฤกษ์คิดเป็นร้อยละ 80.52 สร้างรายได้ 9.99 ล้านบาท มีผลการดำเนินงานและกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

3.1 เผยแพร่องค์ความรู้ด้านพระราชาของสถาบันพระมหากษัตริย์ โครงการตามแนวพระราชดำริ โครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

อุทยานหลวงราชพฤกษ์พัฒนาแหล่งเรียนรู้รวบรวมองค์ความรู้และจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้จัดทำนิทรรศการเผยแพร่องค์ความรู้โครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และเปิดให้ประชาชนเข้าชมเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565 โดยมีองค์ความรู้ให้ได้เรียนรู้และเข้าใจถึงปัญหาและสภาพของพื้นที่สูงในอดีต ประวัติความเป็นมากว่า 50 ปี ของโครงการหลวง ผลสำเร็จจากการดำเนินงานของโครงการหลวง ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่สำคัญโครงการหลวง โครงการหลวงโมเดลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวในการสืบสาน รักษา ต่อยอด งานโครงการหลวง มีผู้เข้ารับการเรียนรู้และเข้าชมนิทรรศการจำนวน 5 คณะ 214 ราย และได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรูปแบบการจัดนิทรรศการอยู่ในระดับ “มาก” (4.32 คะแนน)

3.2 เผยแพร่องค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการรวบรวมพรรณไม้

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทำการศึกษา รวบรวม และจัดแสดงองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เช่น โดมกุหลาบ ซุ้มต้นราชพฤกษ์ สวนราชพฤกษ์เพลซ อุโมงค์พวงคราม ทรัมเปต การจัดแสดงไม้กลุ่มสี และพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม ได้แก่ ทางเดินลอยฟ้าเพื่อศึกษาพรรณไม้ และโรงเรือนเพื่อการศึกษาวิจัยกัญชาและกัญชง

ดำเนินการรวมรวมพรรณไม้ ตั้งแต่ปี 2558-2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 17,716 รายการ และในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ได้จัดทำแผนการจัดหาพรรณไม้เพิ่มเติม และได้ดำเนินการรวบรวมแล้ว จำนวน 4 กลุ่ม 282 รายการ ผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 28.20 นอกจากนี้ ได้ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โดยได้รับการพิจารณาสนับสนุนและสามารถนำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการสำรวจแมลงผสมเกสร (ชันโรง) (ระยะที่ 1/3) โครงการคัดเลือกแม่ไม้พันธุ์ และการทดสอบคุณภาพเมล็ดไม้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (ระยะที่ 1/2) และโครงการศึกษาหนอนกำจัดขยะเพื่อการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และการใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์ (ระยะที่ 1/2)

3.3 เผยแพร่องค์ความรู้ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมสุขภาพและความสัมพันธ์ในครอบครัว

อุทยานหลวงราชพฤกษ์พัฒนาแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน และผู้ที่สนใจได้ศึกษาและเรียนรู้ และพัฒนาพื้นที่บริการสังคม การสันทนาการและส่งเสริมคุณภาพ โดยให้ความสำคัญในเรื่องของสุขภาพที่ดีของประชาชนชาวเชียงใหม่และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สุขภาพที่ดี และเสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของทุกช่วงวัย ในรอบ 6 เดือน มีกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ 1) กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาต้นไม้เนื่องในวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่ทรงงานพัฒนาชนบทของประเทศไทย โดยเฉพาะการฟื้นฟูสมดุลของธรรมชาติ เมื่อวันที่ 21

ตุลาคม 2564 2) ให้บริการพื้นที่สำหรับออกกำลังกายบริเวณลานด้านหน้าของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงเช้า ตั้งแต่เวลา 05.30 – 08.00 น. และช่วงเย็น ตั้งแต่เวลา 16.00 – 19.30 น. โดยตั้งจุดคัดกรองและลงทะเบียนถึง เวลา 18.30 น. มีผู้สนใจออกกำลังกาย จำนวน 62,078 คน (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564 – 31 มีนาคม 2565) 3) บริการตู้ปันสุข ส่งมอบของ อาหาร เครื่องดื่ม และผลผลิตจากอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อส่งต่อความสุขจากการให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัส COVID-19 4) กิจกรรมจิตอาสาทำแนวกันไฟป่าตามจุดเสี่ยงของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ และสร้างฝายลำห้วยแม่เหียะเพื่อป้องกันไฟป่าและลดปัญหาหมอกควัน เมื่อวันที่ 21-22 มีนาคม 2565 เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยป้องกันไฟป่าและลดปัญหาหมอกควัน ต่อพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์และชุมชนใกล้เคียง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทั้ง 2 วัน รวมจำนวน 199 ราย

3.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มทางการศึกษา DLTV สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยจัดทำคลิปการเรียนรู้เพิ่มเติมจำนวน 10 เรื่อง สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ซึ่งจะสามารถเผยแพร่ออกอากาศตามผังรายการช่อง DLTV ได้ในช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน 2565

นอกจากนี้ ได้จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ที่ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย จัดการความรู้เพื่อปรับปรุงเนื้อหาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งปรับปรุงจุดเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดขึ้น จำนวน 8 หลักสูตร/กิจกรรม และขยายกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์ เป็นแหล่งเรียนรู้เผยแพร่พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ โครงการหลวง การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ความหลากหลายทางชีวภาพ การเกษตร และศิลปวัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับของผู้เข้ารับบริการ ทั้งยังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชาและทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนา จำนวน 17 กิจกรรมการเรียนรู้ 5 กลุ่มเป้าหมาย 3 วัตถุประสงค์การดำเนินงานของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ประกอบด้วย 1) ระดับปฐมวัย จำนวน 2 กิจกรรม 2) ระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 กิจกรรม 3) ระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 4 กิจกรรม 4) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 กิจกรรม และ 5) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 4 กิจกรรม

3.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและนานาชาติ

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีในการจัดนิทรรศการเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 องค์กร ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เครือเจริญโภคภัณฑ์ และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) โดยได้จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้จากการน้อมนำแนวพระราชดำริของพระมหากษัตริย์ไปปฏิบัติในองค์กรจนประสบความสำเร็จ และนำมาเผยแพร่ให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปได้เข้าเรียนรู้ในพื้นที่สวนองค์กรตลอดทั้งปี ทั้งนี้ ยังได้ร่วมจัดกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้

ตลอดจนส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นทั้งช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ อาทิ การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลนิทรรศการ รวมถึงการแชร์ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ MOU Rajapruek ร่วมกับหน่วยงานภาคี การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานภาคีเนื่องในวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ

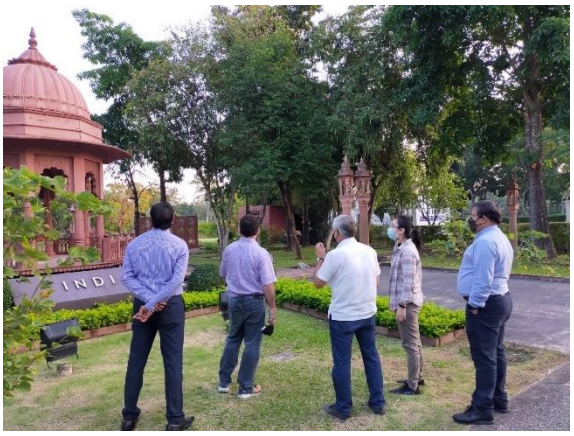

นอกจากนี้ ได้แลกเปลี่ยนหาแนวทางความร่วมมือในการปรับปรุงและพัฒนาสวนนานาชาติกับหลายประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ไนจีเรีย อินเดีย เนปาล เคนย่า โดยเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2564 Mr. Krishna Chaitanya กงสุลอินเดียประจำจังหวัดเชียงใหม่พร้อมคณะ ได้เข้าเยี่ยมชมอุทยานหลวงราชพฤกษ์และมอบทัชมาฮาลจำลองเพื่อจัดแสดงภายในสวนประเทศอินเดีย

3.6 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษสู่แหล่งเรียนรูมาตรฐาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 อุทยานหลวงราชพฤกษ์ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน และมีการให้บริการที่มีคุณภาพ โดยได้รับรางวัลมาตรฐานต่างๆ ดังนี้

มาตรฐาน SHA PLUS จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมควบคุมโรค จำนวน 3 แห่ง คือ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ร้าน HRDI Café และโรงแรมราชพฤกษ์เพลซ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2564 และสภาการเดินทางและท่องเที่ยวโลก (World Travel and Tourism Council: WTTC) ได้ให้การรับรองสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน SHA ให้ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของ Safe Travels อีกด้วย

รางวัล The Best of SHA Awards 2021 ระดับรางวัลดีเยี่ยม โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มอบให้แก่สุดยอดสถานประกอบการที่ดำเนินการตามมาตรฐาน SHA อย่างเคร่งครัด สม่ำเสมอ และได้รับคะแนนจากการโหวตผ่านแบบประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวหรือผู้ใช้บริการทั่วประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมตอบแบบประเมิน จำนวนทั้งสิ้น 132,256 คน ระหว่างวันที่ 10 มิถุนายน – 20 ตุลาคม 2564 ครอบคลุมเกณฑ์การประเมินในเรื่องของมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) และมาตรฐานการท่องเที่ยวสีขาว (สะดวก สะอาด ปลอดภัย เป็นธรรม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) โดยมีสถานประกอบการมาตรฐาน SHA ทั่วประเทศไทยที่ได้รับรางวัล The Best of SHA Awards 2021 จำนวน 160 รางวัล

โรงแรมราชพฤกษ์เพลซ ได้รับมาตรฐานที่พักประเภทรีสอร์ทระดับ 3 ดาว โดยมูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย (Thailand Hotel Standard Foundation 2022 - 2024) รางวัลมีระยะครอบคลุมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 – 31 ธันวาคม 2567 เพื่อยกระดับมาตรฐานโรงแรมเทียบเคียงระดับมาตรฐานสากล โดยอุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้เข้ารับการตรวจประเมินเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2564 และได้รับการรับรองผลในเดือน มกราคม 2565

3.7 ให้บริการสังคมในสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19)

โดย ได้เตรียมความพร้อมและปฏิบัติตามมาตรการเพื่อยกระดับความปลอดภัยขั้นสูงสุด ลดการแพร่ระบาดภายในองค์กรและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เข้ารับบริการ มีการดำเนินการคัดกรองเจ้าหน้าที่ด้วยการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ด้วยชุดตรวจหาเชื้อแบบ Antigen Test Kit (ATK) ตามมาตรการที่กำหนดด้วย และเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2564 - ปัจจุบัน โดยตรวจคัดกรอง Antigen Test Kit (ATK) จากเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมจากสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่เรียบร้อยแล้ว ทุกสัปดาห์ (สัปดาห์ละ 2 ครั้ง) พร้อมทั้งสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการด้วยการปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19) อย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงาน
ด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง

1. การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงโดยในลักษณะโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 แห่ง

2. การสนับสนุนงานโครงการ "รักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน"

3. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง

1. ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

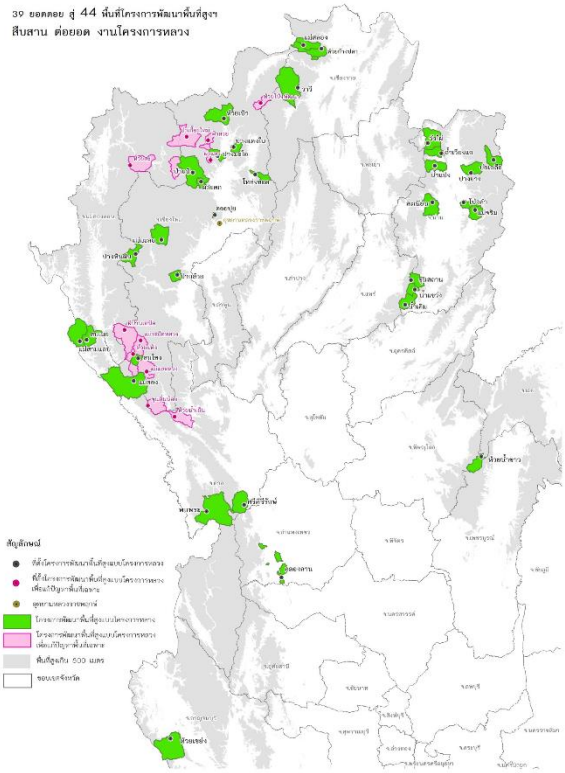

สวพส. ขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงโดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในลักษณะโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง (Highland Development Project Using Royal Project System) ดำเนินการภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ตามมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 และแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562-2565) ตามมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 ในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้เกษตรกรบนพื้นที่สูงทั้งภาคเกษตรและนอกภาคการเกษตร ร่วมกับการใช้ประโยชน์จากแผนที่ดินรายแปลง เพื่อการใช้พื้นที่อย่างถูกต้องเหมาะสม ควบคู่กับการจัดการผลผลิตภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย และระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 33 แห่ง และพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ 11 พื้นที่ รวมพื้นที่ดำเนินงานทั้งหมด 44 พื้นที่ 616 กลุ่มบ้าน มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ยกระดับการพัฒนากลุ่มบ้านเป้าหมาย

สวพส. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มบ้านเป้าหมาย จำนวน 616 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ดำเนินงานทั้ง 44 แห่ง อย่างครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการกระจายการพัฒนาและยกระดับการพัฒนาของเกษตรกรและชุมชนบนพื้นที่สูง ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานเครือข่ายร่วมบูรณาการ ภายใต้แผนวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงระยะ 8 ปี (พ.ศ.2563 -2570) โดยกำหนดเกณฑ์การยกระดับการพัฒนา 10 เกณฑ์ (ตัวชี้วัด) ในส่วนที่ต้องการพัฒนายกระดับเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ดังนี้

- **กลุ่มบ้านระดับ A** คือ กลุ่มบ้านที่ชุมชนเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้ด้วยตนเอง และมีผลการพัฒนาที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้
- **กลุ่มบ้านระดับ B** คือ กลุ่มบ้านที่ชุมชนสามารถร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา มีการกระจายและยกระดับการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- **กลุ่มบ้านระดับ C** คือ กลุ่มบ้านที่ชุมชนอยู่ระหว่างการเริ่มเรียนรู้และขับเคลื่อนการพัฒนา เพื่อการแก้ไขปัญหาพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพ และมีการพัฒนาแปลงเรียนรู้
- **กลุ่มบ้านระดับ D** คือ กลุ่มบ้านที่ยังไม่เข้าดำเนินการพัฒนา

กลุ่มพื้นที่	ระดับการพัฒนา				รวม
	A	B	C	D	
กลุ่มที่ 1 เชียงใหม่/กำแพงเพชร/กาญจนบุรี/เพชรบูรณ์	13	42	45	-	**100**
กลุ่มที่ 2 เชียงราย	17	30	106	-	**153**
กลุ่มที่ 3 น่าน	24	36	31	-	**91**
กลุ่มที่ 4 ตาก/แม่ฮ่องสอน	16	30	109	-	**155**
กลุ่มพื้นที่เฉพาะ	4	35	78	-	**117**
รวม	**74**	**173**	**369**	**-**	**616**

ขณะนี้ได้จัดทำกลยุทธ์การพัฒนารายกลุ่มบ้าน 616 กลุ่มบ้าน โดยวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบัน และวางแผนในระยะ 5 ปี ถัดไป (พ.ศ. 2566-2570) และจัดทำในรูปแบบ Master plan รายหมู่บ้าน เพื่อนำไปสู่การบูรณาการงบประมาณกับหน่วยงานภายนอกของแต่ละกลุ่มพื้นที่

1.2 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรแก่เกษตรกรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ

สวพส. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรแก่เกษตรกรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีความมั่นคงด้านการประกอบอาชีพ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและคุ้มค่า ด้วยระบบการเกษตรปลอดภัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมปลูกพืชชนิดต่างๆ เช่น พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล ไม้ดอก กาแฟ และอื่นๆ ให้เกษตรกร 4,018 ราย 14,352 ไร่ 703 โรงเรือน และส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และประมง เช่น สุกร ไก่ ปลา และอื่นๆ แก่เกษตรกร 3 บ่อ 437 ฟาร์ม เกษตรกร 456 ราย ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เน้นส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่เกษตรกรเพิ่มเติมในกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่ยากจนและด้อยโอกาส 1,500 ครอบครัว

ส่งเสริมการผลิตพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย ได้แก่ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และมาตรฐาน GMP ของโรงคัดบรรจุ โดย**ส่งเสริมการเพาะปลูกภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)** ให้แก่เกษตรกรของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง โดยถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) 21 แห่ง เกษตรกร 1,376 ราย ดำเนินงานตรวจประเมินภายในแหล่งผลิตพืช 8 แห่ง เกษตรกร จำนวน 120 ราย ใน 11 ชนิดพืช และดำเนินการขอรับรองแหล่งผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP โดยกรมวิชาการเกษตร เกษตรกร รวมจำนวน 265 ราย 9 พื้นที่ ใน 34 ชนิดพืช **ส่งเสริมการเพาะปลูกพืชภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์** โดยถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 10 แห่ง เกษตรกรเข้าร่วม จำนวน 273 ราย ดำเนินงานตรวจประเมินภายในแหล่งผลิตพืช 7 แห่ง จำนวน 30 ราย ใน 35 ชนิดพืช และดำเนินการขอรับรองแหล่งผลิตพืชตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยกรมวิชาการเกษตร เกษตรกร รวมจำนวน 19 ราย 5 พื้นที่ ใน 24 ชนิดพืช

นอกจากนี้ ดำเนินการส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้แก่ การท่องเที่ยว หัตถกรรม โฮมสเตย์ และการแปรรูปผลผลิต จำนวน 44 กลุ่ม สมาชิก 848 ราย ผลการดำเนินงานในรอบ 6 เดือน เกษตรกรมีรายได้จากการส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร คิดเป็นมูลค่า 180.51 ล้านบาท ขณะเดียวกันได้รณรงค์เพื่อลดใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนกิจกรรมการตรวจปริมาณสารพิษในเลือดของเกษตรกร 6 พื้นที่ 593 ราย พบว่า อยู่ในระดับปลอดภัยร้อยละ 28.67 และระดับเฝ้าระวังร้อยละ 71.33 จากนั้นได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง การปรับพฤติกรรม และการปฏิบัติตนหลังจากใช้สารเคมีอย่างถูกวิธี

1.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนในการพึ่งตนเองและพัฒนาศักยภาพของผู้นำเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนในการพึ่งตนเอง บริหารจัดการตนเอง ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน ผู้นำเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนโดยนำแผนชุมชนมาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนา ในรอบ 6 เดือน สวพส. ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 33 แห่ง 21 ชุมชน ประชาชนผู้รับประโยชน์ 770 ราย รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมตามแผนชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง 17 ชุมชน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ จำนวน 7 ชุมชน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านและสาธารณะประโยชน์ของชุมชน จำนวน 10 ชุมชน

พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มในชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน โดยสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการกลุ่มของตนเองได้ จำนวน 81 กลุ่ม สมาชิก 3,528 ราย เงินทุนดำเนินงาน 27.80 ล้านบาท

ประเภท	จำนวน (กลุ่ม)	สมาชิก (ราย)	เงินทุนดำเนินงาน (บาท)
กลุ่มสหกรณ์	12	1,488	18,128,479.63
กลุ่มเตรียมสหกรณ์	7	390	2,473,478.11
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	34	1,112	5,409,017.30
กลุ่มพึ่งตนเอง	28	538	1,793,985.00
รวม	**81**	**3,528**	**27,804,960.04**

ตาราง จำนวนกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

1.4 เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้สามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

จัดทำขอบเขตที่ดินรายแปลงและบริหารจัดการพื้นที่ตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในรอบ 6 เดือน ได้จัดเวทีสร้างความเข้าใจชุมชน สำรวจ จัดทำฐานข้อมูล และแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงโดยจัดทำขอบเขตพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ทำกิน (Zoning) แล้วเสร็จ 28 หมู่บ้าน 2,250 ราย 4,175 แปลง 42,636.12 ไร่ พื้นที่ป่า 45,901.93 ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัย 1,702.68 ไร่

จัดทำแผนอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน สอดคล้องกับแผนชุมชน 33 ชุมชน และดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง 7 ชุมชน ส่งเสริมปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่เกษตรกรนำร่องที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 6 พื้นที่ จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 11 พื้นที่ โดยมีเป้าหมายในการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำและปลูกหญ้าแฝก 1,708,000 กล้า และสนับสนุนการทำเกษตรโดยไม่เผาพื้นที่และเศษพืช จำนวน 14,583 ไร่ และจัดทำกองปุ๋ยหมัก 340 ตัน จากเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรเพื่อลดการเผา และวิเคราะห์คุณภาพดินและน้ำ 260 ตัวอย่าง รวมถึงดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยจัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง 207 กิโลเมตร จัดทำฝายชะลอน้ำจำนวน 61 ตัว ดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธารรอบชุมชน 1,060,005 ไร่

2. การสนับสนุนงานโครงการ “รักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน”

สวพส. ในฐานะหน่วยงานดำเนินการและเลขานุการ โครงการ “รักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” ซึ่งดำเนินงานใน 11 พื้นที่ ภายใต้แผนแม่บทโครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560-2565) ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ในรอบ 6 เดือน ได้ร่วมบูรณาการงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร 745 ครัวเรือน มีเกษตรกรรับประโยชน์ 1,560 ราย แบ่งเป็นการดำเนินงานโดย สวพส. จำนวน 37 ครัวเรือน มีจำนวนเกษตรกรที่รับประโยชน์ 122 ราย เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการปลูกพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP และเกษตรอินทรีย์) คิดเป็นมูลค่า 2.74 ล้านบาท เกิดการสร้างเครือข่าย

เกษตรใน 3 จังหวัด ในการทำงานร่วมกันระหว่างเกษตร ภาครัฐ และภาคเอกชน อย่างเป็นรูปธรรมทั้งร่วมกันวางแผนการผลิต การตลาด และการขนส่ง

3. การถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง

สวพส. ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สวพส. ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานท้องถิ่น ดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562-2565) มีพื้นที่การดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่ ศศช. ทั่วประเทศ จำนวน 785 ศศช. ใน 14 จังหวัด 72 อำเภอ เพื่อผลักดันให้สังคมบนพื้นที่สูงเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) นำไปประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาตามความเหมาะสมของภูมิสังคมในแต่ละท้องถิ่น ในรอบ 6 เดือน ได้จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกันทั้งผู้บริหาร กศน. ครูนิเทศ และครู ศศช. และถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ผ่านช่องทางเพจโครงการ “ชุมชนชนถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง” และ Facebook “โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้” มีจำนวนผู้เรียนและเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 2,079 ราย ในพื้นที่ 70 ศศช. และมีผู้ลงทะเบียนเรียนรู้ 2,314 ราย นอกจากนี้ได้พัฒนาและส่งเสริมให้ครู ศศช. และเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการปฏิบัติใน 20 พื้นที่ ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่สามารถเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ได้ เช่น ศศช.บ้านซอแข่วาคี (การปลูกเสาวรส) ศศช. แม่ละเมา (การปลูกอะโวกาโด้) ศศช.บ้านสว่าง (การปลูกอโวกาโด้และการปลูกผักในโรงเรือน)

ผลการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร

1. การบริหารทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาบุคลากร

2. การสนับสนุนนโยบายและการติดตามประเมินผล

3. การปรับปรุงกระบวนการทำงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0

4.การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

สวพส. ยกระดับการพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย ด้วยการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มุ่งมั่นศรัทธาต่อหลักการทำงานของโครงการหลวง มุ่งผลลัพธ์ที่สร้างคุณค่าและสร้างความไว้วางใจจากประชาชน ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 ด้วยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ขณะเดียวกันยังพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย ในรอบ 6 เดือน มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1. บริหารทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาบุคลากร

สวพส. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรควบคู่กับการส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรภายใต้แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ.2563 – 2570) ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรตามความรู้และทักษะสำหรับขับเคลื่อนตามกลยุทธ์และเสริมสร้างนักพัฒนาพื้นที่สูง 21 หลักสูตร บุคลากรได้รับการพัฒนา 449 คน (นับซ้ำ) สวพส. เน้นให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางพัฒนาบุคลากรและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรรายบุคคล เพื่อสนองต่อนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นองค์การดิจิทัล ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2565-2567)

นอกจากนี้ ยังเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ความสัมพันธ์และความผูกพันในองค์กร และจิตสำนึกที่ดีในการร่วมมือปฏิบัติงาน โดยจัดทำ (ร่าง) แผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565- 2569) เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการเสริมสร้างให้บุคลากรของ สวพส. มีพฤติกรรมตามแนวทางของวัฒนธรรมองค์กรที่พึงประสงค์ และเสริมสร้างสุขอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร เช่น จัดหาชุดตรวจ Antigen Test Kit: ATK เจลแอลกอฮอล์ เจลล้างมือ ชุด PPE น้ำยาฆ่าเชื้อ เป็นต้น

2. สนับสนุนนโยบายและการติดตามประเมินผล

ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง แผนปฏิบัติการด้านโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) สู่การปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกองค์การ ขับเคลื่อนร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ซึ่งได้ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและขับเคลื่อนแผนไปเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 ทั้งนี้ในส่วนภูมิภาคได้ร่วมหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัด 10 จังหวัดเพื่อร่วมวางแนวทางการดำเนินงานระดับพื้นที่ และเตรียมความพร้อมทรัพยากรในการดำเนินงาน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือในการดำเนินงานในระยะต่อไป

รวมถึงดำเนินงานโครงการสำคัญต่างๆ ได้แก่ โครงการศึกษาโครงสร้างและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานศูนย์บริการข้อมูลบนพื้นที่สูง เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลบนพื้นที่สูง HAIC (พ.ศ. 2565 – 2567) โครงการศึกษาการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โครงการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และโครงการประเมินความคุ้มค่าของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

3. ปรับปรุงกระบวนการทำงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0

สวพส. นำกลไกการเสนอขอรับรางวัลคุณภาพด้านต่างๆ มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกส่วนงานปรับปรุงงานบริการประชาชนอย่างสร้างสรรค์ ตอบสนองปัญหาความต้องการของคนและชุมชนบนพื้นที่สูงได้อย่างมีคุณภาพ มีผลการดำเนินงานสำคัญ

ยกระดับ สวพส. ตามแนวทางคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ประจำปี 2565 โดยผ่านขั้นตอนการประเมินตนเองที่ 452.32 คะแนน (เป็นระบบราชการ 3.62) ปรับปรุงกระบวนการทำงานตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของ สวพส. เช่น การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ด้วยการสอบความความคาดหวังจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ สวพส. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินงานและการให้บริการ การสื่อสารสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณของ สวพส. การเผยแพร่ระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการป้องกันและการจัดการเรื่องทุจริต ประชาสัมพันธ์ช่องทางและการจัดการเรื่องร้องเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ สวพส. เสนอผลงานเพื่อขอรับรางวัลคุณภาพด้านในระดับประเทศและนานาชาติ ประจำปี พ.ศ.2565 ได้แก่ รางวัล United Nations Public Service Awards (UNPSA) โดยคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (ECOSOC) 1 ผลงาน รางวัลเลิศรัฐในใน 3 สาขา ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) บริการภาครัฐ และการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ มีผลงานเสนอขอรับรางวัลเลิศรัฐทั้ง 3 รางวัล รวม 17 ผลงาน รางวัลองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน 1 ผลงาน รางวัลองค์กรโปร่งใส ครั้งที่ 11 จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) 1 ผลงาน ประเมินองค์กรคุณธรรม 1 ผลงาน และรางวัลสำนักงานสีเขียว Green Office จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ยกระดับการประชาสัมพันธ์การรับรู้ของ สวพส. โดยกำหนดประเด็นสำคัญในการสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์เชิงรุก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อสร้างอัตลักษณ์ สวพส. ส่งเสริมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่โดดเด่นทั้งด้านงานวิจัย งานพัฒนา และการส่งเสริมการเรียนรู้ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 16 ประเด็น ทั้งนี้ ได้ยกระดับการให้บริการข้อมูลออนไลน์เพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์องค์กรแบบเชิงรุก โดยมีจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ของ สวพส. ในรอบ 6 เดือน 682,759 view และของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ 316,144 view และเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงข้อมูลของ สวพส. เพื่อให้ผู้ใช้งานค้นหาข้อมูลด้วย Google search ได้รวดเร็วขึ้นด้วยการใช้เทคนิค SEO และ Google Ads ยกระดับการให้บริการ Social Media หลักของ สวพส.

4. การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของ สวพส. ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางข้อมูลสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนาพื้นที่สูง (Data Center) เป็นองค์การที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven) และเพิ่มขีดสมรรถนะขององค์การ เน้นสนับสนุนการดำเนินงานทั้งในระดับปฏิบัติการ การบริหารจัดการ การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ การขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีให้แก่ชุมชนเป้าหมายเพื่อยกระดับให้เป็นชุมชนต้นแบบการใช้ข้อมูล รวมถึงสร้างกระบวนการจัดการองค์ความรู้ให้บุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

จัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (EA) ของ สวพส. ดำเนินการพัฒนาระบบการให้บริการ GIS Portal เพื่อให้บริการในรูปแบบ GIS ในด้านต่างๆ พัฒนาระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ (Data Catalog) เพื่อเตรียมไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและความปลอดภัยด้านไซเบอร์ โดยจัดทำประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ พ.ศ.2565 เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และเตรียมความพร้อมในการจัดหาระบบสำรองข้อมูลของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายกรณีเกิดความเสียหาย

พัฒนาคลังข้อมูลองค์ความรู้เพื่อพัฒนาพื้นที่สูง โดย -จัดทำข้อมูลองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของ สวพส. ได้แก่ Line OA ของดีพื้นที่สูง มีการเผยแพร่องค์ความรู้ 599 เรื่อง มีจำนวนสมาชิก 4,098 ราย และปรับปรุงเว็บไซต์ H-KM เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานในยุคดิจิทัล ได้แก่ การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผล IDP เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการพัฒนาบุคลากรตาม IDP ที่ สวพส. จะสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม การปรับปรุงระบบบริหารจัดการงานคลัง (Finance) และการจัดฝึกอบรมเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล (Power BI) เสริมทักษะด้านการบริหารจัดการข้อมูลสำหรับการสร้างและจัดทำรายงานแก่บุคลากร สวพส.

พัฒนาชุมชนต้นแบบการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการบนพื้นที่สูง โดยพัฒนาเครื่องมือสำหรับบุคลากรในพื้นที่และส่วนกลางสามารถจัดเก็บข้อมูลที่ได้เข้าไปติดตามและถ่ายทอดองค์ความให้กับเกษตรกร ติดตาม ประเมินผลการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำมาวิเคราะห์และแสดงผลข้อมูลชุมชนต้นแบบดิจิทัล 5 ชุมชน ได้แก่ บ้านป่างบงงาม บ้านห้วยเป้า บ้านปางหินฝน บ้านเทิดชาติ และบ้านนาหมัน ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากการสำรวจด้วยอากาศยานไร้คนขับในพื้นที่ 5 พื้นที่ เพื่อนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมเฉพาะทางด้านรีโมทเซนซิ่ง พัฒนาและปรับปรุงระบบ Application HRDI MAPs

การกำกับกิจการที่ดี
การดำเนินงานสนับสนุนการกำกับกิจการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

1. ด้านนโยบายและแผน

คณะกรรมการสถาบันมีนโยบายและให้ความสำคัญกับการกำกับกิจการ ดังนี้ (1) จัดทำแผนปฏิบัติการของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สำหรับใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน (2) จัดทำแผนบริหารจัดการงบประมาณของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2565-2567) และแผนการใช้เงินสะสม ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2565–2567) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณของ สวพส. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด และสถานการณ์นโยบายที่เปลี่ยนแปลงของประเทศ

2. ด้านการปรับปรุงและแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการสถาบันพิจารณาให้ชอบเห็นชอบในการปรับปรุงระเบียบ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ (1) ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงและการมอบอำนาจให้ปฏิบัติงานแทน พ.ศ. 2565 (2) ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2565 (3) ประกาศคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินเพิ่มพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

การดำเนินงานระยะต่อไปของ สวพส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

สวพส. เน้นวิจัยและพัฒนาให้คนและชุมชนบนพื้นที่สูงอยู่ดีมีสุขอย่างสมดุลทุกมิติ ยึดหลักการ สืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการหลวง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชา เผยแพร่พระราชกรณียกิจสถาบันพระมหากษัตริย์ และองค์ความรู้ด้านการเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานที่สำคัญในการยกระดับการพัฒนากลุ่มบ้านเป้าหมายให้ครอบคลุมทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จำนวน 550 กลุ่มบ้าน และสร้างรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรบนพื้นที่สูงให้เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 และดำเนินงานสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายการให้บริการ สวพส. ดังนี้

1. ด้านการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง

ดำเนินการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง ตามหลักการเศรษฐกิจสมัยใหม่ (BCG Model) มุ่งสร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยและนวัตกรรมด้านพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่รองรับการเปลี่ยนแปลง และเป็นประโยชน์ต่องานของมูลนิธิโครงการหลวงตลอดจนพื้นที่สูงอื่น เพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมี

ความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพ และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน 24 โครงการหลัก มีจุดเน้นสำคัญ ได้แก่ (1) การวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการพัฒนาอาชีพแบบแม่นยำบนพื้นที่สูง (2) การวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง ได้แก่ การวิจัยการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่สูง การวิจัยและพัฒนากัญชงและพืชสกุล Cannabis เป็นพืชเศรษฐกิจและพืชทางเลือกใหม่บนพื้นที่สูง การวิจัยพันธุ์พืชอาหารและพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่า และ (3) การวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การวิจัยและพัฒนาเชิงบูรณาการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง และการวิจัยเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มจากพืชท้องถิ่นบนพื้นที่สูง กำหนดเป้าหมายในการนำผลงานวิจัยหรือทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการเกษตรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกรบนพื้นที่สูง 1,748 ราย นำงานวิจัยและ/หรือทรัพย์สินทางปัญญาที่นำไปใช้ประโยชน์ 22 รายการ ขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช/จดทรัพย์สินทางปัญญา 10 รายการ

พัฒนา เครือข่ายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การวิจัยและการพัฒนากับนานาชาติ ด้านความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับต่างประเทศ และเตรียมความพร้อมในการจัดจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาบนพื้นที่สูงกับนานาชาติ “International Seminar on Sustainable Highland Development (ISSHD) Responding to Challenges Beyond The New Normal” (Virtual) ระหว่างวันที่ 18-20 กรกฎาคม 2565

พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาบนพื้นที่สูง และการให้บริการสังคม มุ่งพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ที่มีความโดดเด่น มีอัตลักษณ์ และเป็นจุดหมายปลายทางของผู้เข้ารับบริการ ด้วยกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งมอบองค์ความรู้ให้ผู้บริการทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย 3 ด้านหลัก ได้แก่ (1) แหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ โครงการตามแนวพระราชดำริ โครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการมีชีวิต นิทรรศการถาวร และสื่อเรียนรู้รูปแบบต่างๆ (2) แหล่งเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการเกษตร และ (3) แหล่งเรียนรู้ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม และการให้บริการพื้นที่เพื่อส่งเสริมสุขภาพและความสัมพันธ์ในครอบครัว แก่ผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้กว่า 770,000 ราย สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการเรียนรู้ 1 เครือข่าย และยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยวและบริการ

2. ด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง

ขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงไปยังพื้นที่สูงอื่นของประเทศ ด้วยการพัฒนาและยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง 550 กลุ่มบ้าน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนบนพื้นที่สูง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเองบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินงานตามแบบโครงการหลวงให้ชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ยั่งยืน ด้วยการคืนพื้นที่สีเขียวและลดจุด Hotspot พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง มีเป้าหมายหลักในการยกระดับการพัฒนาชุมชน (กลุ่มบ้าน) ให้มีอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 246 กลุ่มบ้าน สร้างชุมชนต้นแบบที่เป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงใน 88 ชุมชน พัฒนาเกษตรกรผู้นำสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง 750 ราย และถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงให้เกษตรกรบนพื้นที่สูง จำนวน 79,000 ราย รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาในกลุ่มเป้าหมาย

พิเศษ เช่น การส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่เกษตรกรที่ยากจนหรือด้อยโอกาส การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนบนพื้นที่สูงที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

3. ด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร

เน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรให้มีสมรรถนะสูง มีธรรมาภิบาล และการสร้างค่านิยมวัฒนธรรมองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยยกระดับกระบวนการทำงานตามแนวทางคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) ส่งเสริมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรเป็น Smart Officer ที่มีพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงตามสภาวการณ์ สามารถสร้างนวัตกรรมบนพื้นฐานของการสานพลังความร่วมมือกัน (Collaboration) ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความเป็นระบบดิจิทัล ในการคิดค้นแสวงหาหนทางหรือวิธีการใหม่ๆ อันก่อให้เกิดผลกระทบสูง ตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศ หรือตอบสนองปัญหาความต้องการคนและชุมชนบนพื้นที่สูงได้อย่างมีคุณภาพ ก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ

การบริหารทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาบุคลากร เน้นการพัฒนาและยกระดับให้บุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับภารกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลในบุคลากร สวพส. จำนวน 201 ราย และมีเป้าหมายที่จะประเมินผลร้อยละ 50 หรือจำนวน 102 คน ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด ทั้งนี้ ร้อยละ 60 จากจำนวนบุคลากร 102 คน จะต้องยกระดับความรู้และทักษะได้ 1 ระดับ และปรับปรุงโครงสร้างองค์กร กระบวนการทำงานเพื่อรองรับพันธกิจให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับ สถานการณ์ปัจจุบัน ควบคู่กับการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการด้านโครงสร้าง สมรรถนะและอัตรากำลัง

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เน้นขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven) โดยปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และระบบความปลอดภัย ให้เทียบเคียงมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ รองรับการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในพื้นที่และการทำงานที่บ้าน (WFH) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ เพื่อบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ทุกที่ ทุกเวลา เน้นการเพิ่มขีดสมรรถนะขององค์กร (High Performance Organization) โดยพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตรแม่นยำบนพื้นที่สูง และการเป็นศูนย์กลางข้อมูลสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาบนพื้นที่สูง (Data Center) มีช่องทางการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง ที่มีผู้ได้รับข้อมูลความรู้ผ่านไลน์ของดีพื้นที่สูงไม่น้อยกว่า 3,000 ราย และมีผู้เข้าชมเว็บไซต์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงไม่น้อยกว่าปีละ 300,000 ราย

การพัฒนาระบบงานที่มีประสิทธิภาพ เน้นการนำองค์การเชิงกลยุทธ์และธรรมมาภิบาล เพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนาระบบงานและระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพและยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารจัดการองค์กรต่างๆ และยกระดับการสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์เชิงรุกผลงานของ สวพส. เพื่อสร้างความเชื่อถือต่อภาพลักษณ์ขององค์การและการยอมรับจากสาธารณะชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ